

Додаток № 1
до протоколу № 86 від 04 серпня 2017 р.
засідання Спостережної ради
кредитної спілки «Прибуткова»
Голова Спостережної ради

_____Серебрянніков Д.В.

П О Л О Ж Е Н Н Я
про фінансові послуги
кредитної спілки
«ПРИБУТКОВА»
(нова редакція)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Відповідно до Законів України «Про кредитні спілки», «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», свого Статуту Кредитна спілка «Прибуткова» (надалі – Спілка) надає наступні види фінансових послуг:

- 1) Залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення;
- 2) Надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту.

1.2. При наданні фінансових послуг Спілка здійснює передбачені законодавством процедури щодо фінансового моніторингу по виявленню фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу, та інших фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, отриманих злочинним шляхом, спрямованих на фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

1.3. Спілка надає фінансові послуги зазначені у п. 1.1. цього Положення, у відповідності до вимог чинного законодавства України.

1.4. Спілка здійснює надання фінансових послуг, зазначених у п. 1.1. цього Положення, на підставі відповідних договорів, умови яких повинні відповідати вимогам Цивільного кодексу України, статті 6 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», Закону України «Про захист прав споживачів», Закону України «Про споживче кредитування», статті 1056¹ Цивільного кодексу України, інших законів з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг, Ліцензійним умовам провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів) затверджених Постановою КМУ від 7 грудня 2016 р. № 913 (далі – Ліцензійні умови), Правил здійснення депозитних операцій для кредитних спілок, затверджених розпорядженням Держфінпослуг від 30.12.2011 р. № 821 із змінами (далі – Правила здійснення депозитних операцій), вимогам до договорів про надання фінансових послуг фізичним особам, визначеним Нацкомфінпослуг та Положенням.

Зміст договору про надання Спілкою фінансових послуг повинен відповідати предмету цього договору.

1.5. Закон України «Про захист прав споживачів» застосовується до відносин споживчого кредитування у частині, що не суперечить Закону України "Про споживче кредитування".

1.6. Поняття, які вживаються в Положенні, застосовуються у значеннях згідно із законодавством України, що регулює діяльність кредитних спілок.

1.7. Спілка може здійснювати розрахунки готівкою з членами Спілки протягом одного дня виключно в межах граничних сум розрахунків готівкою, установлених відповідною постановою Правління Національного банку України.

1.8. Договори про надання фінансових послуг підлягають зберіганню не менше ніж п'ять років після виконання всіх зобов'язань за ними, якщо інше не встановлено законодавством.

2. ЗАЛУЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ ІЗ ЗОБОВ'ЯЗАННЯМ ЩОДО НАСТУПНОГО ЇХ ПОВЕРНЕННЯ

2.1. Загальні питання здійснення діяльності по залученню фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення

2.1.1 Залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення – фінансова послуга, яка передбачає залучення Спілкою фінансових активів на підставі письмового договору з особою (вкладником), яка не є фінансовою установою, із зобов'язанням Спілки щодо наступного повернення таких коштів через визначений у договорі строк з виплатою вкладнику процентів (винагороди).

2.1.2. Залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення здійснюється Спілкою шляхом залучення внесків (вкладів) членів Спілки на депозитні рахунки.

2.1.3. Залучення внесків (вкладів) членів Спілки на депозитні рахунки здійснюється

Положення про фінансові послуги

Спілкою на підставі ліцензії на залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення.

2.1.4. У цьому Положенні терміни, щодо залучення внесків (вкладів) членів Спілки на депозитні рахунки застосовуються в такому значенні:

Внесок (вклад) на депозитний рахунок - грошові кошти, внесені до Спілки її членами на договірних умовах на визначений строк або на вимогу та під процент на умовах видачі на першу вимогу або повернення зі спливом встановленого договором строку.

Внесок (вклад) на депозитний рахунок на вимогу - грошові кошти, унесені до Спілки її членом на договірних умовах на визначений строк та під процент із зобов'язанням їх повернення на першу вимогу та/або з правом отримання частини вкладу протягом дії договору.

Строковий внесок (вклад) на депозитний рахунок - грошові кошти, унесені до Спілки її членом на договірних умовах на визначений строк та під процент із зобов'язанням їх повернення зі спливом встановленого договором строку.

Операції Спілки з внесками (вкладами) членів Спілки на депозитні рахунки - операції, які здійснюються із внесками (вкладами) на депозитні рахунки та включають залучення і виплату грошових коштів, нарахування та виплату процентів за такими внесками (вкладами), що підлягають обов'язковій фіксації в комплексній інформаційній системі Спілки.

2.1.5. Внесок (вклад) на депозитний рахунок, а також нарахована на такий внесок (вклад) плата (проценти) є власністю члена Спілки та належить до її зобов'язань.

Договір про залучення внеску (вкладу) члена Спілки на депозитний рахунок укладається на умовах видачі внеску (вкладу) на депозитний рахунок на першу вимогу (внесок (вклад) на вимогу) або на умовах повернення внеску (вкладу) на депозитний рахунок зі спливом встановленого договором строку (строковий внесок (вклад)) з урахуванням ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів).

2.1.6. Сума внеску (вкладу) на депозитний рахунок, строки дії договору залучення внеску (вкладу) члена Спілки на депозитний рахунок, умови залучення та повернення внеску (вкладу) на депозитний рахунок, а також нараховані на такі внески (вклади) на депозитний рахунок проценти (плата) визначаються між Спілкою та членом на договірних умовах.

2.1.7. Спілка зобов'язана вести облік внесків (вкладів) на депозитні рахунки з урахуванням строків, виплати процентів, визначених у договорах про залучення внесків (вкладів) членів Спілки на депозитні рахунки, за такими видами договорів про залучення внеску (вкладу) члена Спілки на депозитний рахунок:

- договір про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок;

- договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок на вимогу.

Внески (вклади) членів Спілки на депозитні рахунки, а також нарахована на такі внески плата (проценти) обліковуються окремо.

2.1.8. Кожний член Спілки має право одержати належні йому внески (вклади) на депозитні рахунки, а також, нараховану на такі внески плату (проценти) в порядку та строки, які визначені укладеними з членом Спілки договорами та відповідно до діючого законодавства України.

2.1.9. Спілка оприлюднює умови укладання договорів про залучення внесків (вкладів) членів Спілки на депозитні рахунки шляхом розміщення витягів з положень про фінансове управління та про фінансові послуги в загальнодоступному для членів Спілки місці в установі Спілки та її відокремлених підрозділах.

2.2. Умови залучення внесків (вкладів) членів Спілки на депозитні рахунки

2.2.1. Спілка залучає наступні види внесків (вкладів) на депозитні рахунки:

- 1) внесок (вклад) на депозитний рахунок на вимогу;
- 2) строковий внесок (вклад) на депозитний рахунок.

2.2.2. В Спілці встановлюються наступні особливості здійснення депозитних операцій, що призводять до поділу на підвиди внесків (вкладів) членів Спілки, включаючи:

2.2.2.1. щодо мінімального та максимального строків дії договорів за окремими видами внесків (вкладів) на депозитні рахунки, які є строковими:

1) внесок (вклад) члена Спілки на депозитний рахунок строком від 1 до 3 місяців (включно);

мінімальний строк дії договору - 1 місяць; максимальний строк дії договору - 3 місяці;

2) внесок (вклад) члена Спілки на депозитний рахунок строком від 4 до 12 місяців (включно);

мінімальний строк дії договору - 4 місяці; максимальний строк дії договору - 12 місяців;

3) внесок (вклад) члена Спілки на депозитний рахунок строком від 13 до 24 місяців (включно);

мінімальний строк дії договору - 13 місяців; максимальний строк дії договору - 24 місяців.

2.2.2.2. щодо способу виплати процентів:

1) з виплатою процентів щомісячно;

2) з виплатою процентів раз в три місяці;

3) з виплатою процентів в кінці дії договору.

2.2.2.3. щодо режиму довнесення суми вкладу протягом дії договору:

1) з правом довнесення частини суми вкладу;

2) без права довнесення частини суми вкладу.

2.2.2.4. щодо режиму зняття частини суми вкладу протягом дії договору :

1) з правом зняття частини суми вкладу;

2) без права зняття частини суми вкладу.

2.2.2.5. щодо мінімального та максимального розміру вкладень за окремими видами внесків (вкладів) на депозитний рахунок:

- від 500 (п'ятсот) гривень до 145 000 (сто сорок п'ять тисяч) гривень для будь якого виду внеску (вкладу) на депозитний рахунок за умови дотримання вимоги про те, що на початок кожного робочого дня зобов'язання Спілки перед одним своїм членом не повинні бути більше 10 відсотків від загальних зобов'язань Спілки.

2.2.2.6. щодо капіталізації:

- без можливості капіталізації – нараховані проценти не приєднуються до внеску (вкладу).

2.2.2.7. щодо порядку та термінів повернення окремих видів зворотних внесків (вкладів) на вимогу члена Спілки:

спілка повертає внески (вклади) на депозитні рахунки, які є строковими, та здійснює всі необхідні розрахунки щодо сплати належних процентів за письмовою вимогою з боку члена Спілки з урахуванням п. 2.3.7. цього Положення.

2.2.2.8. щодо можливості застосування в договорах по внесках (вкладах) на депозитні рахунки змінних процентів¹:

1) У разі повернення строкового внеску (вкладу) (його частини) члену Спілки на депозитний рахунок до закінчення строку його дії за ініціативою члена Спілки у випадках, коли це передбачено умовами договору про залучення строкового внеску (вкладу) члена Спілки на депозитний рахунок, Спілка здійснює перерахунок суми нарахованих процентів на внесок (вклад) (його частину) за ставкою, що встановлена у Спілці за внесками (вкладами) на вимогу станом на дату повернення внеску (вкладу), за фактичний строк користування цим внеском (вкладом).

2) Якщо член Спілки з яким Спілкою укладено договір про залучення внеску (вкладу) не вимагає повернення суми строкового внеску (вкладу) у зв'язку із закінченням строку,

¹ Під «змінними процентами» у Положенні розуміють – можливість зміни річної процентної ставки за договором про залучення внеску (вкладу) члена Спілки на депозитний рахунок з підстав та за процедурою передбаченою договором про залучення внеску (вкладу).

встановленого договором про залучення внеску (вкладу), або повернення суми внеску (вкладу), унесеного на інших умовах повернення, то після настання визначеного договором строку договір вважається продовженим на умовах внеску (вкладу) на вимогу із виплатою процентів в розмірі процентів за внесками (вкладами) на вимогу, якщо договором не встановлено вищий процент.

3) У разі зменшення Спілкою розміру процентів, які нараховуються на внески (вклади) на депозитний рахунок на вимогу новий розмір процентів застосовується до внесків (вкладів) на депозитний рахунок на вимогу, що внесені до повідомлення членів Спілки про зменшення процентів, зі спливом одного місяця з моменту відповідного повідомлення.

4) Встановлений договором розмір процентів на строковий внесок (вклад) не може бути односторонньо зменшений Спілкою, якщо інше не встановлено законом.

5) в разі зміни кон'юнктури ринку грошових ресурсів, зміни законодавства, що регулює відносини Спілки та її члена, прийняття компетентними державними органами актів чи рішень, що так чи інакше впливають на виконання Спілкою умов договорів залучення строкових внесків (вкладів) на депозитні рахунки, Спілка може ініціювати зміну процентної ставки встановленої договором залучення строкового внеску (вкладу) на депозитний рахунок. В такому випадку Спілка надсилає члену Спілки, з яким укладено відповідний договір, письмову пропозицію із зазначенням запропонованої зміни процентної ставки рекомендованим листом з повідомленням про вручення. Якщо член Спілки, з яким укладено договір залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок, погоджується із запропонованими змінами, він зобов'язаний повідомити про це Спілку та підписати додатковий договір до діючого договору залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок протягом 10 календарних днів з моменту одержання відповідного листа. Зазначені зміни набирають чинності з моменту підписання такого додаткового договору. Якщо член Спілки, з яким укладено договір залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок протягом 10 календарних днів з моменту одержання листа не підписав відповідний додатковий договір, пропозиція вважається не прийнятою. В такому випадку починаючи з 11 календарного дня після одержання членом Спілки вищезазначеного листа договір залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок розривається і члену Спілки повертається внесений ним внесок (вклад) на депозитний рахунок та сплачуються належні проценти, виходячи з процентної ставки, вказаної в такому договорі за фактичний строк користування строковим внеском (вкладом) на депозитний рахунок.

Спілка самостійно визначає розмір процентів (плати), які нараховуються на внески (вклади) членів Спілки. Визначення розміру процентної ставки, яка нараховується для окремих видів внесків (вкладів) на депозитні рахунки зазначені в п.2.2.1. цього Положення, відбувається з урахуванням особливостей, встановлених в п. 2.2.2. цього Положення, та за наступними критеріями - строку дії договору, способу виплати процентів, виходячи з потреб членства, ринкових тенденцій та попереднього досвіду залучення внесків (вкладів) членів Спілки на депозитні рахунки за умови, що обсяги процентних витрат залишатимуться на рівні, який забезпечує беззбиткову діяльність Спілки. Розмір плати (процентів) затверджується рішенням спостережної ради Спілки.

2.3. Договірне регулювання операцій з внесками (вкладами) членів Спілки на депозитні рахунки. Порядок залучення та повернення Спілкою внесків (вкладів) членів Спілки на депозитні рахунки, порядок нарахування та сплати процентів за договорами про залучення внесків (вкладів) членів Спілки на депозитні рахунки.

2.3.1. Договір залучення внеску (вкладу) члена Спілки на депозитний рахунок укладається на умовах повернення внеску (вкладу) – зі спливом встановленого договором строку (строковий внесок (вклад)) з урахуванням Ліцензійних умов провадження діяльності кредитних спілок з надання фінансових послуг.

2.3.2. Договір на залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок укладається в письмовій формі.

У договорі про залучення внеску (вкладу) члена Спілки на депозитний рахунок повинні міститись права та зобов'язання сторін договору відповідно до вимог Цивільного кодексу України, статті 6 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», Ліцензійних умов. Договір має бути підписаний сторонами договору або уповноваженими ними особами.

Договір про залучення внеску (вкладу) члена Спілки на депозитний рахунок окрім вимог, визначених п. 1.4. цього Положення повинен містити порядок нарахування та виплати процентів (методи нарахування процентів, періодичність виплати процентів та форму розрахунку тощо), у тому числі при достроковому розірванні договору.

Сума внеску (вкладу) на депозитний рахунок, строки дії договору залучення внеску (вкладу) члена Спілки на депозитний рахунок, умови залучення та повернення внеску (вкладу) на депозитний рахунок, а також нараховані на такі внески (вклади) на депозитний рахунок проценти (плата) визначаються між Спілкою та членом Спілки на договірних умовах.

Один примірник договору про залучення внеску (вкладу) члена Спілки на депозитний рахунок зберігається в Спілці. Другий примірник договору про залучення внеску (вкладу) члена Спілки на депозитний рахунок Спілка зобов'язана надати члену Спілки (або уповноваженій ним особі), який його підписав.

Примірні договори щодо залучення внесків (вкладів) членів Спілки на депозитні рахунки затверджуються рішенням Спостережної ради Спілки, та є **Додатком №1 (Примірний договір про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок) та Додатком № 2 (Примірний договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок на вимогу)** до цього Положення.

2.3.3 Спілка забезпечує прийом внесків (вкладів) членів Спілки на депозитні рахунки, проведення з цього приводу розрахунків, консультацій та надання необхідної інформації протягом часу, визначеного внутрішнім розпорядком. Строки розгляду заяв та прийняття рішень про укладення договору про залучення внеску (вкладу) ним становлять від 1 до 5 календарних днів.

Підтвердженням залучення внесків (вкладів) членів Спілки на депозитні рахунки є укладені в письмовій формі договори, первинні бухгалтерські документи, оформлені згідно вимог законодавства України, та належним чином зафіксована в комплексній інформаційній системі Спілки інформація про операції Спілки з внесками (вкладами) членів Спілки на депозитних рахунках.

2.3.4. Спілка веде облік внесків (вкладів) з урахуванням видів, строків, виплати процентів, визначених у депозитних договорах.

2.3.5. У разі наявності внеску (вкладу) на депозитний рахунок при отриманні кредиту, Спілка може прийняти такий внесок (вклад) для забезпечення виконання зобов'язань за кредитним договором та не повертати його протягом строку дії кредитного договору в сумі невиконаних зобов'язань членом Спілки, якщо це передбачено кредитним договором або договором про залучення внеску (вкладу) на депозитні рахунки та договором застави майнових прав, який укладається між Спілкою та членом Спілки - власником внеску (вкладу) на депозитний рахунок.

2.3.6. Остаточний порядок нарахування процентів визначається умовами договору про залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок.

Спілка здійснює нарахування плати (процентів) на внески (вклади) на депозитні рахунки на підставі відповідних договорів з дотриманням вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з членом Спілки договору. Для цілей розрахунку процентів за внесками (вкладами) членів Спілки на депозитні рахунки використовується календарний рік.

2.3.7. Спілка повертає внески (вклади) та сплачує нараховані проценти у строки, що визначені умовами договору про залучення внеску (вкладу) члена Спілки на депозитні рахунки між членом Спілки (вкладником) і Спілкою.

За договором про залучення строкового внеску (вкладу) члена Спільки на депозитний рахунок Спілька зобов'язана видати внесок (вклад) та нараховані проценти за цим внеском (вкладом) із впливом строку, визначеного у договорі про залучення строкового внеску (вкладу) члена Спільки на депозитний рахунок.

Повернення вкладникові строкового внеску (вкладу) члена Спільки на депозитний рахунок та нарахованих процентів за цим внеском (вкладом) члена Спільки на депозитний рахунок до закінчення строку його дії можливе виключно у випадках, коли це передбачено умовами договору про залучення строкового внеску (вкладу) члена Спільки на депозитний рахунок, за рішенням суду, а також у разі реорганізації або ліквідації Спільки.

За договором про залучення внеску (вкладу) члена Спільки на депозитний рахунок на вимогу Спілька зобов'язана видати внесок (вклад) або його частину та нараховані проценти на першу вимогу вкладника.

У разі отримання Спількою письмової вимоги члена Спільки про повернення внеску (вкладу) або його частини Спілька зобов'язана:

- прийняти письмову вимогу шляхом проставлення на ній: дати отримання, підпису уповноваженої особи, прізвища, імені та по батькові уповноваженої особи і відбитка печатки Спільки;

- зареєструвати письмову вимогу члена Спільки згідно з положенням «Про документообіг», затвердженим Спількою;

- виконати вимогу відповідно до умов договору про залучення внеску (вкладу) члена Спільки на депозитний рахунок.

У разі неможливості виконання Спількою вимоги члена Спільки про повернення внеску (вкладу) або його частини Спілька зобов'язана видати вкладникові письмове повідомлення про невиконання (неналежне виконання) цієї вимоги із зазначенням причини, дати видачі повідомлення, підпису уповноваженої особи, прізвища, імені та по батькові уповноваженої особи і проставленням відбитка печатки Спільки (за наявності).

2.3.8. Спілька виплачує вкладникові проценти на суму внеску (вкладу) члена Спільки на депозитний рахунок в розмірі, який встановлюється в договорі про залучення внеску (вкладу) члена Спільки на депозитний рахунок.

Проценти на внесок (вклад) члена Спільки на депозитний рахунок виплачуються члену Спільки на вимогу відповідно до договору про залучення внеску (вкладу) члена Спільки на депозитний рахунок.

2.4. Спілька здійснює залучення внесків (вкладів) членів Спільки на депозитні рахунки через відокремлені підрозділи (за наявності) з дотриманням вимог пунктів 2.2 та 2.3 цього Положення. При цьому, керівники та працівники відокремлених підрозділів діють згідно та в межах повноважень визначених відповідними посадовими інструкціями та наданими їм довіреностями.

3. НАДАННЯ КОШТІВ У ПОЗИКУ, В ТОМУ ЧИСЛІ І НА УМОВАХ ФІНАНСОВОГО КРЕДИТУ

3.1. Загальні питання щодо надання Спількою коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту.

3.1.1. Надання коштів у позику, в тому числі на умовах фінансового кредиту – фінансова послуга, яка передбачає надання Спількою кредитів членам спільки згідно зі статтею 21 Закону України “Про кредитні спілки” на підставі кредитного договору.

Надання кредитів здійснюється Спількою на підставі ліцензії на надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту.

3.1.2. При наданні кредитів Спілька має дотримуватись вимог цього Положення, Цивільного кодексу України, Закону України „Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, Закону України „Про захист прав споживачів”, Закону України

«Про споживче кредитування», Ліцензійних умов провадження діяльності кредитних спілок з надання фінансових послуг та інших нормативно-правових актів, які регулюють дане питання.

3.1.3. Кредитом, наданим члену Спілки, є грошові кошти, надані Спілкою члену Спілки (позичальникові) у готівковій або безготівковій формі під процент, у розмірі та на умовах, встановлених кредитним договором, з дотриманням вимоги повернення коштів та сплати процентів у визначені кредитним договором строки.

Споживчий кредит – грошові кошти, що надаються члену кредитної спілки – споживачу (позичальникові) на придбання товарів (робіт, послуг) для задоволення потреб, не пов'язаних з підприємницькою, незалежною професійною діяльністю або виконанням обов'язків найманого працівника.

3.2. Умови надання кредитів членам Спілки

3.2.1. Спілка надає членам Спілки наступні види кредитів:

3.2.1.1. За строком:

- 1) кредити з терміном погашення від 1 дня до 1 місяця включно;
- 2) кредити з терміном погашення від 1 до 3 місяців включно;
- 3) кредити з терміном погашення від 3 до 12 місяців включно;
- 4) кредити з терміном погашення понад 12 місяців.

3.2.1.2. За цільовим призначенням:

- 1) комерційні кредити;
- 2) кредити, надані на ведення фермерських господарств;
- 3) кредити, надані на ведення особистих селянських господарств;
- 4) кредити, надані на придбання, будівництво, ремонт та реконструкцію житла;
- 5) споживчі кредити, у т.ч.:
 - на придбання автотранспорту;
 - на придбання аудіо-, відео- побутової техніки та комп'ютерів;
 - на інші потреби.

Надалі в цьому Положенні, якщо не зазначено інше, терміни: „споживчий кредит”, „договір про споживчий кредит”, „загальна вартість кредиту для споживача”, „загальний розмір споживчого кредиту”, „загальні витрати за споживчим кредитом”, „кредитний посередник”, „реальна річна процентна ставка”, „споживче кредитування”, вживаються у значенні, наведеному в Законі України "Про споживче кредитування".

При цьому, відносини, які виникають між Спілкою, як кредитодавцем, кредитними посередниками (за наявності) та членами Спілки – споживачами (позичальниками) під час надання вище вказаних кредитів на придбання, будівництво, ремонт та реконструкцію нерухомого майна та споживчих кредитів, як таких, що надаються члену Спілки – споживачу (позичальникові) на придбання товарів (робіт, послуг) для задоволення потреб, не пов'язаних з підприємницькою, незалежною професійною діяльністю або виконанням обов'язків найманого працівника, на підставі кредитних договорів, загальний розмір кредиту за якими перевищує суму однієї мінімальної заробітної плати, встановленої на день укладання кредитного договору, або кредитних договорів, що укладаються на строк більше місяця, регулюються Законом України „Про споживче кредитування”.

Закон України „Про споживче кредитування” не поширюється на кредитні договори, що укладаються на строк до одного місяця, кредитні договори, загальний розмір кредиту за якими не перевищує однієї мінімальної заробітної плати, встановленої на день укладення кредитного договору.

3.2.1.3. За порядком видачі:

- 1) кредит видається однією сумою;
- 2) кредитна лінія.

3.2.1.4. За режимами сплати процентів і основної суми кредиту:

1) кредит зі сплатою процентів і основної суми кредиту в кінці строку дії кредитного договору;

2) кредит з періодичною сплатою процентів і сплатою основної суми кредиту в кінці строку дії кредитного договору;

3) кредит з періодичною сплатою процентів і періодичною сплатою рівних часток основної суми кредиту, які розраховуються шляхом ділення загальної суми наданого кредиту на кількість періодів користування кредитом. При цьому, нарахування і сплата процентів проводиться на залишок заборгованості за кредитом.

4) кредит з періодичною сплатою процентів і основної суми кредиту "рівними долями", за яким передбачається незмінна (однакова) сума платежу протягом всього терміну дії договору. Такий платіж включає в себе як проценти, нараховані за користування кредитом, так і частину кредиту. При цьому, питома вага процентів, які нараховуються на залишок основної суми, з кожним наступним платежем зменшується, а питома вага суми кредиту зростає.

3.2.1.5. За видами забезпечення виконання зобов'язань за кредитними договорами:

- 1) застава;
- 2) порука;
- 3) гарантія;
- 4) інші види забезпечення не заборонені законодавством.

3.2.1.6. За типом процентної ставки:

- 1) фіксована.

Виходячи із зазначених вище критеріїв Спілка надає кредити членам Спілки за видами, встановленими окремим рішенням Спостережної ради.

За рішенням Спостережної ради для певних видів кредитів обов'язковою умовою щодо їх надання може бути передбачена наявність у члена Спілки - позичальника встановленої суми внесків зазначених видів.

3.2.2. Рішенням Спостережної ради з дотриманням обмежень, визначених законодавством, може встановлюватися максимальна/мінімальна можлива сума кредитів, що надаються членам Спілки.

3.2.3. Визначення розміру процентної ставки, яка встановлюється для окремих видів кредитів, визначених п.п.3.2.1. цього Положення, відбувається за наступними критеріями - виходячи з потреб членства, ринкових тенденцій, наданого забезпечення, попиту і пропозицій, які склалися на кредитному ринку, строку користування кредитом, та попереднього досвіду надання кредитів членам Спілки за умови збереження доходності на рівні, який забезпечує беззбиткову діяльність Спілки.

Фіксована процентна ставка є незмінною протягом усього строку кредитного договору. Встановлений договором розмір фіксованої процентної ставки не може бути збільшено Спілкою в односторонньому порядку. Умова договору щодо права Спілки змінювати розмір фіксованої процентної ставки в односторонньому порядку є нікчемною.

Розмір фіксованої процентної ставки для окремих видів кредитів встановлюється Спостережною радою Спілки.

3.2.4. При споживчому кредитуванні відповідно до вимог ст.8 Закону України «Про споживче кредитування» здійснюється обчислення реальної річної процентної ставки, яка, дорівнює загальним витратам за споживчим кредитом, вираженим у процентах річних від загального розміру виданого споживчого кредиту.

Обчислення реальної річної процентної ставки базується на припущенні, що договір про споживчий кредит залишається дійсним протягом погодженого строку та що Спілка як кредитодавець і член Спілки – позичальник як споживач виконують свої обов'язки на умовах та у строки, визначені в договорі про споживчий кредит.

3.2.5. Розрахунок загальної вартості кредиту для члена Спілки за договором про споживчий кредит здійснюється у грошовому виразі шляхом підсумовування загального розміру споживчого кредиту та загальних витрат за споживчим кредитом

Загальний розмір кредиту є сумою коштів, які надані та/або можуть бути надані члену Спілки за договором про споживчий кредит (основний борг за кредитом, тіло кредиту).

Загальні витрати за споживчими кредитами, які надаються Спілкою, включають такі витрати члена Спілки:

- проценти за користування споживчим кредитом;
- платежі за послуги кредитного посередника, що підлягають сплаті членом Спілки (за наявності).

При цьому, сплата членом Спілки комісій та інших обов'язкових платежів за додаткові та супутні послуги кредитодавця, внаслідок їх відсутності, не передбачається.

До загальних витрат за споживчим кредитом не включаються:

- платежі за додаткові та супутні послуги на користь третіх осіб, зокрема, нотаріуса, оцінювача, страховика, пов'язані з договором про споживчий кредит,
- платежі, що підлягають сплаті членом Спілки у разі невиконання його обов'язків, передбачених договором про споживчий кредит;
- платежі з оплати товарів (робіт, послуг), які член Спілки зобов'язаний здійснити незалежно від того, чи правочин укладено з оплатою за рахунок власних коштів споживача чи за рахунок споживчого кредиту.

3.3. Порядок надання кредитів членам Спілки

3.3.1. Кредит члену Спілки надається на підставі письмової заяви позичальника та позитивного рішення кредитного комітету про надання такого кредиту, яке приймається за умови задоволення позичальником вимог, встановлених для отримання певного підвиду кредиту.

3.3.2. Примірні кредитні договори затверджуються рішенням спостережної ради Спілки та є додатками до цього Положення:

- **Додаток 3 – Примірний кредитний договір;**
- **Додаток 4 – Примірний договір про споживчий кредит;**
- **Додаток 5 – Примірний кредитний договір (кредитною лінією);**
- **Додаток 6 – Примірний договір про споживчий кредит (кредитною лінією).**

3.3.3. Заява про надання кредиту повинна містити інформацію про особу позичальника, в т. ч. паспортні дані та ідентифікаційний номер, місце проживання, номери телефонів, місце роботи, інформацію про щомісячні доходи позичальника та членів його родини (за наявності таких і за потреби цієї інформації), інформацію щодо кредиту, а саме сума кредиту, строк користуванням кредитом, призначення кредиту, запропоноване забезпечення/порука, інформацію про досвід отримання кредитів в минулому, а також інформацію про наявну кредиторську заборгованість на момент подання заяви, тощо.

Заява про надання комерційних кредитів та кредитів на ведення фермерських господарств крім вищезазначеної інформації повинна містити інформацію про реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності, місцезнаходження, номери телефонів, види діяльності, кількість працюючих, інформацію про наявні ліцензії та дозволи, етапи використання кредиту, інформацію про поточну діяльність тощо.

3.3.4. Договори кредиту та договори забезпечення повинні бути укладені в письмовій формі, відповідно до вимог цивільного законодавства України. Недійсність договору забезпечення не тягне за собою недійсності основного зобов'язання – кредитного договору.

3.3.5. Спілка здійснює нарахування процентів за користування кредитами на підставі кредитних договорів з дотриманням вимог МСФЗ в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з членом Спілки договору. Нарахування процентів за договорами кредиту відбувається за кожний фактичний строк користування кредитом і починається з наступного дня після отримання членом Спілки суми кредиту, а припиняється в день остаточного розрахунку за кредитом. Для цілей розрахунку процентів за кредитом використовується календарний рік.

3.3.6. Оцінка платоспроможності позичальника включає в себе аналіз:

- документів, перелік яких, встановлений для отримання кредиту;

- інформації про позичальника.

3.3.7. Оцінка платоспроможності позичальника здійснюється на підставі документів, що надаються позичальником, а також, на підставі інформації, яка отримана законно від позичальника та з інших джерел.

Для проведення оцінки платоспроможності позичальник надає до Співки копії та оригінали наступних документів з дотриманням наступних вимог до їх змісту:

- Заяву на отримання кредиту;
- Паспорт або документ, що його заміняє;
- Довідку про присвоєння ідентифікаційного номеру
- за можливості та необхідності - документ, що підтверджує отримані членом Співки доходи та/або наявність у власності майна (такими документами вважається – довідка про заробітну плату, довідка про пенсію та/або декларація про доходи фізичної особи та/або звіт суб'єкта підприємницької діяльності та/або документи, що підтверджують наявність майна);
- за можливості та необхідності у випадку розгляду сукупного сімейного доходу – документи, що підтверджують отримані доходи членами родини та/або наявність у власності майна (такими документами вважається – довідка про заробітну плату, довідка про пенсію та/або декларація про доходи фізичної особи та/або звіт суб'єкта підприємницької діяльності та/або документи, що підтверджують наявність майна).

При наданні комерційних кредитів та кредитів на ведення фермерських господарств позичальник, крім вище зазначених документів, надає копії та оригінали документів, що підтверджують реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності, тощо.

За рішенням Спостережної ради перелік документів, необхідний для проведення аналізу платоспроможності позичальника може бути змінений. У випадку недостатності інформації в наданих документах для прийняття рішення про надання кредиту Співка має право вимагати від позичальника надання й інших документів крім перелічених вище та визначених рішенням Спостережної ради.

3.3.8. До укладення договору про споживчий кредит Співка, використовуючи свої професійні можливості, здійснює оцінку кредитоспроможності споживача, враховуючи, зокрема, строк, на який надається споживчий кредит, суму кредиту, а за потреби - доходи споживача та мету отримання кредиту.

У разі ненадання споживачем документів чи відомостей про себе та свій фінансовий стан, що вимагаються законодавством або інформації відповідно до п.п. 3.3.1, 3.3.3, 3.3.7 Положення, Співка має право відмовити такому споживачу в укладенні договору про споживчий кредит.

Співка може за рішенням Спостережної ради (правління у разі делегування йому таких повноважень) визначати перелік третіх осіб, які відповідають вимогам встановленим Співкою та можуть надавати позичальникам додаткові чи супутні послуги, пов'язані з укладенням договору про споживчий кредит.

Рішенням Спостережної ради (правління у разі делегування йому таких повноважень) встановлюються вимоги до осіб, які надають додаткові та супутні послуги, та до відповідних договорів, що приймаються Співкою у якості забезпечення за кредитом та/або укладення яких є умовою надання (подальшого обслуговування) кредиту, а також правила співпраці Співки з такими особами.

Окремим рішенням Спостережної ради, встановлюються критерії, яким повинен відповідати заявник для отримання кредиту відповідно до встановлених підвидів кредитів, що надаються членам Співки.

За результатами розгляду поданих документів, уповноважена особа, надає кредитному комітету свої рекомендації по задоволенню чи відхиленню заяви члена Співки.

3.3.9. Всі документи позичальника та висновок уповноваженого члена кредитного комітету розглядаються кредитним комітетом в порядку, встановленому положенням «Про кредитний комітет».

3.3.10. При здійсненні діяльності з надання кредитів членам Спілки через відокремлені підрозділи (філії) Спілки (за наявності), оцінку платоспроможності позичальника і первинний аналіз документів, зазначених в п.3.3.7 здійснює уповноважена особа відокремленого підрозділу (філії), яка подає на розгляд кредитного комітету заяву на отримання кредиту передану в головний офіс Спілки. Після прийняття рішення кредитним комітетом уповноважена особа відокремленого підрозділу (філії) має право на укладення кредитного договору та договорів забезпечення кредиту.

3.3.11. Строки розгляду заяв про надання кредитів та прийняття рішень по ним становлять від 1 до 15 календарних днів. Строки розгляду заяв про надання кредитів та прийняття рішень по ним можуть бути змінені за окремим рішенням спостережної ради Спілки.

Рішення кредитного комітету про надання кредиту або відмову в наданні кредиту фіксується в порядку встановленому в положенні «Про кредитний комітет».

3.3.12. З метою формування або підтримання обізнаності споживачів та їх інтересу до Спілки та споживчих кредитів, що нею надаються, Спілка може розповсюджувати відповідну рекламу. При цьому, якщо в рекламі щодо надання споживчого кредиту зазначається процентна ставка чи будь-які дані, що стосуються загальних витрат за споживчим кредитом, така реклама додатково до вимог, встановлених законодавством про рекламу, повинна містити наступну стандартну інформацію (далі – Стандартна інформація) про:

- 1) максимальну суму, на яку може бути виданий споживчий кредит;
- 2) реальну річну процентну ставку;
- 3) максимальний строк, на який видається споживчий кредит;
- 4) розмір першого внеску у разі надання кредиту для придбання товарів (послуг) у формі оплати з відстроченням або з розстроченням платежу.

Стандартна інформація, яка надається в письмовому вигляді, наводиться однаковим шрифтом та відображається в основному тексті реклами. Розповсюдження реклами з інформацією про можливість надання споживчого кредиту без документального підтвердження кредитоспроможності споживача (позичальника), надання безпроцентного споживчого кредиту, споживчого кредиту під нуль процентів, іншу аналогічну за змістом та сутністю інформацію забороняється.

3.3.13. Спілка розміщує на своєму офіційному веб-сайті інформацію, необхідну для отримання споживчого кредиту членом Спілки, яка містить умови надання споживчих кредитів членам Спілки, встановлені рішенням Спостережної ради.

Член Спілки перед укладенням договору про споживчий кредит має самостійно ознайомитися з такою інформацією для прийняття усвідомленого рішення.

3.3.14. До укладення договору про споживчий кредит Спілка безоплатно у письмовій формі (у паперовому вигляді або в електронному вигляді з накладенням електронних підписів, електронних цифрових підписів, інших аналогів власноручних підписів (печаток) сторін у порядку, визначеному законодавством) за спеціальною формою (паспорт споживчого кредиту), встановленою Законом України «Про споживче кредитування», надає члену Спілки інформацію, необхідну для порівняння різних пропозицій Спілки, із зазначенням дати надання такої інформації та терміну її актуальності з метою прийняття ним обґрунтованого рішення про укладення відповідного договору, в тому числі з урахуванням обрання певного типу кредиту,

Інформація про платежі, що надається члену Спілки Спілкою у паспорті споживчого кредиту, обов'язково має включати базу розрахунку платежів (суму, на підставі якої робиться відповідний розрахунок, зокрема суму наданого споживчого кредиту, суму непогашеного споживчого кредиту тощо).

У разі якщо окремі умови надання споживчого кредиту, визначені у паспорті споживчого кредиту, діятимуть протягом частини строку користування споживчим кредитом, Спілка повідомляє члена про такі умови, строк їх дії та порядок інформування про їх зміну.

Інформація, наведена у паспорті споживчого кредиту, викладається шрифтом одного розміру і типу та в одному форматі друку. За бажанням члена Спілки зазначена інформація

може бути надана йому на належному йому електронному носії інформації або електронною поштою. Друкування інформації, наведеної у паспорті споживчого кредиту шрифтом меншого розміру, ніж основний текст, злиття кольору шрифту з кольором фону тощо забороняється.

У разі укладення за бажанням члена Спілки договору про споживчий кредит з використанням дистанційних каналів комунікації така інформація на паперовому чи іншому носії інформації тривалого використання надається члену Спілки за його зверненням після укладення договору.

Спілка до укладення договору про споживчий кредит на вимогу члена Спілки надає йому пояснення з метою забезпечення можливості оцінити, чи адаптовано договір до його потреб та фінансового стану, зокрема шляхом роз'яснення інформації, що надається відповідно до пункту 3.3.14, істотних характеристик запропонованих послуг та наслідків для члена Спілки, зокрема у разі невиконання ним зобов'язань за таким договором.

Член Спілки зобов'язаний надати кредитодавцю підтвердження про ознайомлення з інформацією у письмовій формі (у паперовому вигляді або в електронному вигляді з накладенням електронних підписів, електронних цифрових підписів, інших аналогів власноручних підписів (печаток) сторін у порядку, визначеному законодавством).

Спілка розміщує інформацію в письмовому вигляді про тарифи та умови, на яких вона надає споживчі кредити, у приміщенні, де здійснюється обслуговування членів Спілки та/або на своєму офіційному веб-сайті.

На вимогу члена Спілка безоплатно надає йому копію проекту договору про споживчий кредит у паперовому або електронному вигляді (за вибором члена Спілки) за виключенням випадку, коли Спілка на момент вимоги має підстави не продовжувати або не бажає продовжувати процес укладення договору про споживчий кредит із членом Спілки.

Член Спілки, який внаслідок ненадання йому вищенаведеної інформації або надання її в неповному обсязі чи надання недостовірної інформації уклав договір на менш сприятливих для себе умовах, ніж ті, що передбачені у цій інформації, має право вимагати приведення укладеного договору у відповідність із зазначеною інформацією шляхом направлення Спілці відповідного письмового повідомлення. Спілка зобов'язана привести договір у відповідність з умовами, зазначеними у наданій інформації, протягом 14 днів з дати отримання такого повідомлення.

4. ПОРЯДОК МОНІТОРИНГУ НАДАНИХ КРЕДИТІВ ТА СУПРОВОДЖЕННЯ ПРОСТРОЧЕНИХ, НЕПОВЕРНЕНИХ, У ТОМУ ЧИСЛІ БЕЗНАДІЙНИХ КРЕДИТІВ

4.1. З метою нагляду за своєчасністю сплат за наданими кредитами та оперативного планування руху грошових потоків Спілка веде належний аналітичний облік. Обов'язки щодо організації моніторингу наданих та супроводження прострочених кредитів покладаються на кредитний комітет Спілки.

4.2. Поточний контроль за дотриманням умов кредитних договорів здійснюється уповноваженою особою Спілки. Зокрема, уповноважена особа здійснює контроль за своєчасністю та повнотою передбачених кредитними договорами платежів на підставі звірення фактично отриманих платежів з графіком планових платежів, який складається кожного місяця.

Уповноважена особа звітує про дотримання графіку планових платежів на засіданні кредитного комітету.

4.3. У випадку виявлення прострочення платежів уповноважена особа вживає заходи, передбачені в п.п. 4.5. – 4.7. цього Положення.

4.4. Для окремих видів кредитів згідно затверджених рішенням Спостережної ради правил і процедур може передбачатися особливий порядок супроводження.

4.5. З моменту виявлення простроченості за кредитом Спілка повинна вжити наступні заходи для добровільного виконання позичальником своїх договірних зобов'язань:

1) в термін до 35 днів прострочення – здійснює позичальникові нагадування про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі;

2) в термін від 35 до 65 днів прострочення – надсилає позичальнику та/або поручителю/заставадавцю (у разі його наявності) листи – нагадування;

3) в термін від 65 до 95 днів прострочення – надсилає позичальнику та/або поручителю/заставадавцю (у разі його наявності) досудові листи – попередження.

4.6. У випадку, якщо попередні заходи не призвели до сплати боргу, Спілка вдається до дій, що спрямовані на стягнення боргу примусовим шляхом в порядку, передбаченому законодавством. Перед їх вчиненням Спілка:

1) визначає на підставі кредитного договору суму заборгованості. При цьому, за рішенням кредитного комітету може застосовуватися зупинення нарахування процентів.

Також, після зупинення нарахування процентів, за рішенням кредитного комітету, на підставі обґрунтованої заяви позичальника, може застосовуватися реструктуризація заборгованості;

2) визначає шляхи звернення стягнення на забезпечення кредитного договору, у разі наявності такого забезпечення, або звернення стягнення на майно позичальника;

3) вживає заходи для встановлення місця знаходження позичальника.

Стягнення боргу примусовим шляхом здійснюється з використанням відповідних правових механізмів та процесуальних форм, передбачених чинним законодавством.

4.7. В окремих випадках за обґрунтованим рішенням кредитного комітету Спілка може відстрочити застосування щодо позичальника заходів примусового стягнення боргу з дотриманням передбачених законодавством процесуальних строків. При цьому, за рішенням кредитного комітету може застосовуватися зупинення нарахування процентів та реструктуризація заборгованості.

Спілка має право проводити за погодженням із споживачем реструктуризацію зобов'язань за договором про споживчий кредит.

Реструктуризація зобов'язань за договором про споживчий кредит - це зміна істотних умов договору про споживчий кредит, що здійснюється Спілкою на договірних умовах із споживачем і впливає на умови та/або порядок повернення такого кредиту.

4.8. Спілка здійснює супроводження неповернених, у тому числі безнадійних кредитів, у наступному порядку:

- за наявності підстав, за поданням уповноваженої особи, кредитний комітет приймає обґрунтоване рішення про відстрочення визнання неповерненого кредиту безнадійним.

Подання уповноваженої особи має містити обґрунтування та документальне підтвердження можливості повернення позичальником кредиту;

- після прийняття рішення кредитним комітетом про відстрочення визнання неповерненого кредиту безнадійним уповноважена особа вживає заходи для виконання позичальником своїх договірних зобов'язань за неповерненим кредитом:

а) у разі відсутності платежів по кредиту протягом двох місяців з дня прийняття рішення кредитним комітетом - надсилає позичальнику та/або поручителю/заставадавцю (у разі наявності) рекомендовані листи – попередження;

б) у разі відсутності платежів по кредиту протягом трьох місяців з дня прийняття рішення кредитним комітетом здійснює заходи, передбачені п. 4.6. цього Положення з урахуванням строку позовної давності.

Спілка супроводжує безнадійні кредити шляхом здійснення наступних заходів для виконання позичальником та/або поручителем (заставадавцем) договірних зобов'язань:

1) Щодо неповернених кредитів, крім випадків, коли кредитним комітетом прийнято обґрунтоване рішення про відстрочення визнання кредиту безнадійним:

- уповноважена особа Спілки:

а) протягом одного місяця з дня визнання кредиту безнадійним – здійснює позичальникові нагадування про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі;

Положення про фінансові послуги

б) протягом двох місяців з дня визнання кредиту безнадійним - надсилає позичальнику та/або поручителю/заставадавцю (у разі наявності) листи – нагадування.

У разі відсутності платежів по кредиту протягом трьох місяців з дня визнання кредиту безнадійним, Спілка здійснює заходи, передбачені п.4.6. цього Положення, з урахуванням строку позовної давності.

2) Щодо прострочених або неповернених кредитів, за якими є документальне підтвердження про неможливість стягнення, та прострочених кредитів, за якими кредитним комітетом прийнято обґрунтоване рішення про визнання кредиту безнадійним:

- уповноважена особа Спілки, у разі наявності виконавчого документу про стягнення заборгованості за безнадійним кредитом, щороку звертається до державної виконавчої служби із заявою про примусове стягнення заборгованості з боржника (в межах строків пред'явлення виконавчих документів до виконання) та кожні півроку здійснює перевірку наявності обставин, що унеможливають стягнення заборгованості, або обставин, що стали підставою для прийняття кредитним комітетом обґрунтованого рішення про визнання кредиту безнадійним.

У разі відсутності судового рішення про стягнення заборгованості Спілка звертається до суду із позовом про стягнення заборгованості (в межах строку позовної давності). Крім того, уповноважена особа Спілки кожні три місяці здійснює перевірку наявності обставин, що унеможливають стягнення заборгованості, або обставин, що стали підставою для прийняття кредитним комітетом обґрунтованого рішення про визнання кредиту безнадійним.

3) Щодо неповернених кредитів, за якими минув строк позовної давності:

- уповноважена особа кожні шість місяців здійснює нагадування позичальникові про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі та надсилає позичальнику та/або поручителю/заставадавцю (у разі наявності) листи – вимоги.

Голова Спостережної ради

Серебренніков Д. В.